

SUROVINY NEVHODNÉ NA KOMPOSTOVANIE

- Veľké množstvá varenej stravy – ak nám ostane napr. trocha uvarených zemiakov alebo uvarená zelenina – môžeme kľudne skompostovať.
- Zvyšky mäsa a výrobky z neho – vôňa by lákala mačky a iné zvieratá.
- Mlieko a mliečne výrobky – mohlo by dôjsť k hnilobe a vyhneme sa zápachu – najmä v letnom období.
- Nerozložiteľný materiál (sklo, plasty, kovy, textil,...) – tento odpad triedime do nádob na to určených.
- Horúci a uhoľný popol – popol z čistého dreva môžeme kompostovať.
- Trus mäsožravých zvierat – z hygienických dôvodov nekompostujeme.
- Uhynuté zvieratá – z hygienických dôvodov nekompostujeme.

Ak chceme, aby kompostovací proces prebiehal správne a vytvoril sa nám kvalitný kompost, je potrebné zachovať 4 piliere kompostovania:

1. Správna veľkosť.
2. Správna vlhkosť.
3. Dostatočný prístup vzduchu.
4. Miešanie materiálov.

Správna veľkosť materiálu: ťažko rozložiteľné materiály ako napr. drevo, stonky, tvrdšie časti zeleniny, je potrebné zmenšiť min. aspoň na veľkosť dlane. Čím menšie časti do kompostéra hodíme, tým proces kompostovania urýchlíme. Mäkké a šťavnaté materiály nemusíme zmenšovať.

Zabezpečíme správnu vlhkosť: nedostatok vlhkosti spôsobuje, že proces kompostovania sa spomaľuje, resp. zastavuje a kompost vysychá. Naopak, ak je vlhkosť nadmerná, nastane nežiaduci hnilobný proces, ktorý sa prejaví zápachom. Je dobré mať na kompostéri vrchnák. V prípade, že je daždivý rok, tak nám do kompostéra neprší, a naopak, keď je horúce a suché leto, nedochádza k veľkému vysúšaniu. Správnu vlhkosť si kontrolujeme pri dokladaní čerstvého materiálu. Ak je obsah kompostéra veľmi suchý, dolejeme vodu. Ak je obsah kompostéra príliš mokrý, doložíme suchší materiál (napr. piliny).

Dostatočný prístup vzduchu: kompostovanie je proces aeróbny, to znamená za prístupu kyslíka. Bez kyslíka proces kompostovania neprebíha, ale dochádza k hnitiu a zápachu. Je dôležité, aby mal kompostér čo najviac vetracích otvorov.

Miešanie materiálov: bioodpad, ktorý hodíme do kompostéra, je potrebné vždy premiešať. Je dôležité miešať zelené (napr. tráva) s hnedým (napr. štiepka). Optimálne je 2 x ročne (jar, jeseň) celý obsah kompostéra prekopať. Ideálne je mať odnímateľné steny, ktoré nám prekopenie urýchlia, čím získame kvalitnejší kompost.

Kedy je kompost hotový?

Vyzretý kompost má hnedú až tmavohnedú farbu, je drobnohrudkovitej štruktúry, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda. Čerstvý kompost je možné získať za 2 až 6 mesiacov, zrelý kompost za 6 až 12 mesiacov. Napomôcť nám môže kľúčiaci test. Použiť môžeme napr. semiačko žeruchy. Dáme si do misky trochu nášho kompostu, ak vzklíči väčšina semiačok, tak kompost je hotový. Ak nie, proces kompostovania musí ešte pokračovať. Kompost ešte nie je zrelý.

VRÁŤME SA K PRÍRODE - KOMPOSTUJME

Kompostovaním si chránime našu Zem a pre naše deti vytvárame spoločne čistejšie, krajšie a zdravšie prostredie, v ktorom žijeme.

Vypracovala: Ing. Dominika Ďurišová
Tel.: +421 918 867 399
E-mail: deticistejzeme@gmail.com

TRENČÍN

Tipy pri kompostovaní:

Pri zakladaní prvého kompostu je užitočné spraviť si základku z dreva na spodok kompostéra. Vznikne vzduchová vrstva – organizmy sa lepšie a rýchlejšie dostanú k svojej potrave. Prekopávanie môžeme robiť palicou alebo si zabezpečiť prekopávač kompostu. V zime (v prípade vysokých mrazov) kompost nepremiešavame. Na začiatku kompostovania môžeme použiť urýchlňovač kompostu – urýchli sa proces kompostovania.

KOMPOSTOVANIE V ZÁHRADE

Kompostovanie je prírodný a riadený = kontrolovaný proces za prístupu vzduchu. Kompostovaním premieňame bioodpady (napr. tráva, lístie, podrvené konáre, zvyšky z ovocia a zeleniny...) na kvalitné hnojivo = kompost pre našu záhradku. Proces kompostovania prebieha pomocou živých pôdnych organizmov (napr. dážďovky, mravce...) a mikroorganizmov, ktoré spoločne premieňajú bioodpady na plnohodnotné hnojivo = **kompost**. **Proces kompostovania nezapácha.**

Kompostovať môžeme v kompostéroch, ktoré si doma vyrobíme alebo v zakúpených kompostéroch (plastových alebo drevených). Nie je dôležité **v čom kompostujeme**, ale dôležité je, **že kompostujeme a ako kompostujeme.**

VÝZNAM KOMPOSTU

1. Používaním kompostu pôdu obohacujeme o organické látky a humus.
2. Zlepšujeme mechanicko-fyzikálne vlastnosti pôdy, najmä pórovitosť a vlhkosť pôdy.
3. Zlepšujeme fyzikálno - chemické vlastnosti pôdy.
4. Humus, ktorý je v komposte, zvyšuje odolnosť pôdy proti oksyleniu.
5. Zlepšujeme biologické vlastnosti pôdy – zvyšujeme množstvo pôdnych mikroorganizmov.
6. Kompostom zabezpečíme rastlinám dostatok živín počas celého vegetačného obdobia.
7. Zvyšujeme výnosy pestovaných plodín a zlepšujeme ich kvalitu.
8. Používaním kompostu pri pestovaní ovocia a zeleniny znižujeme riziko výskytu chorôb a škodcov.
9. Použitím kompostu pri výsadbe zabezpečíme úspešnejšie zakorenenie nielen priesadám, ale aj stromom a krom.

PREČO KOMPOSTOVAŤ VO SVOJEJ ZÁHRADKE?

- Bioodpad tvorí až 40 % odpadu, ktorý nám vzniká v domácnosti. Kompostovaním znížime množstvo odpadu, ktorý by inak skončil na skládke.
- Domácom kompostovaním získavame kvalitné a ekologické hnojivo = kompost, čím neznečistujeme pôdu chemickými hnojivami.
- Kompostovanie je ekologické - vraciame do prírody, čo sme si z nej zobrali, nezaťažujeme životné prostredie, hnojíme ekologicky a chránime svoje zdravie.
- Kompostovanie je legálne – kompostovaním predchádzame vzniku čiernych skládok a eliminujeme vypaľovanie trávy a konárov, pretože tento odpad skompostujeme.

Umiestnenie kompostéra

- Kompostér musí mať zabezpečený kontakt so zemou.
- Umiestniť kompostér v záhrade tak, aby donášková vzdialenosť nebola príliš veľká.
- Bol prístupný aj za daždivého počasia.
- Aby neprekážal susedom.
- Bol okolo neho dostatočný priestor na manipuláciu.
- Nebol vystavený priamemu slnku – ideálny je polotieň.

SUROVINY VHODNÉ NA KOMPOSTOVANIE

- Biologický odpad z domácnosti rastlinného pôvodu – šupky z ovocia a zeleniny napr. ohryzok z jablka, banánová šupka, orechové škrupinky, šupky z cesnaku a cibule, ale aj šupky z citrusových plodov.
- Zvyšky zo spracovania ovocia a zeleniny (napr. pri výrobe domácej šťavy, džemu).
- Tráva, lístie (aj orechové), seno, slama, burina.
- Pozberové zvyšky z pestovania – aj rajčiny alebo zemiaky.
- Káva, čajové vrecúško aj s papierikom, podrvené škrupiny z vajec.
- Piliny, hoblíny, drevná štiepka – nie chemicky upravované.
- Konáre a zvyšky zo strihania stromov a kríkov.
- Papierové kuchynské utierky v menšom množstve.
- Trus bylinožravých zvierat.